

P7_TA-PROV(2011)0083

Žemės ūkis ir tarptautinė prekyba

2011 m. kovo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES žemės ūkio ir tarptautinės prekybos (2010/2110(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) trečiąją dalį, III antraštinę dalį, penktąją dalį, II ir V antraštinės dalis,
- atsižvelgdamas į principus, susijusius su gyvūnų gerovės reikalavimais, nustatytus SESV 13 straipsnyje,
- atsižvelgdamas į PPO susitarimus, ypač į susitarimą dėl žemės ūkio, dėl kurio susitarta per Urugvajaus raundą, ir kuris įsigaliojo 1995 m. sausio 1 d.,
- atsižvelgdamas į deklaracijas, patvirtintas per 4-ąją ministrų konferenciją, surengtą 2001 m. lapkričio 9–14 d. Dohoje, ir į sprendimus, kuriuos 2004 m. rugpjūčio 1 d. patvirtino PPO generalinė taryba, ir į deklaraciją, patvirtintą per 6-ąją ministrų konferenciją, surengtą Honkonge 2005 m. gruodžio 13–18 d.,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo pasibaigus PPO ministrų konferencijai Honkonge¹,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 6 d. PPO žemės ūkio derybų pirmininko paskelbtą patikslintą derybinių sąlygų žemės ūkio srityje projektą,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 15 d. Europos Komisijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo memorandumą dėl jautienos iš galvijų, kuriuos auginant nebuvo naudoti tam tikri augimą skatinantys hormonai, ir dėl padidintų maitinimo tarifų, kuriuos Jungtinės Amerikos Valstijos taiko kai kuriems Europos Bendrijų produktams,
- atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 15 d. pasiektą abipusį Kanados ir Europos Sąjungos sprendimą dėl ginčo „Europos Bendrijos: priemonės, turinčios įtakos biotechnologinių produktų patvirtinimui ir rinkodarai“,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio 15 d. ES ir Lotynų Amerikos šalių parafuotą susitarimą, nustatantį galutinio neišspręstų ginčų dėl ES bananų importo režimo sprendimo sąlygas (Ženevos susitarimas),
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. gruodžio 16 d. rezoliuciją dėl Dohos plėtos darbotvarkės (DPD) perspektyvų pasibaigus 7-ajai PPO ministrų konferencijai²,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio 17 dieną pasibaigusias Maroko ir ES derybas dėl liberalizavimo priemonių, skirtų žemės ūkio ir žuvininkystės produktams,
- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 1 d. pasibaigusias ES, Peru ir Kolumbijos derybas dėl

¹ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 155.

² Priimti tekstai, P7_TA(2009)0110.

daugiašalio susitarimo pasirašymo,

- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 18 d. pasiektą abipusį Argentinos Respublikos ir Europos Sąjungos sprendimą dėl ginčo „Europos Bendrijos: priemonės, turinčios įtakos biotechnologinių produktų patvirtinimui ir rinkodarai“,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. kovo 25 d. rezoliuciją dėl žemės ūkio produktų kokybės politikos: kokios strategijos laikytis?¹,
- atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 19 d. pasibaigusias ES ir Centinės Amerikos šalių derybas dėl prekybos sektoriaus asociacijos susitarime,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. liepos 8 d. rezoliuciją dėl bendrosios žemės ūkio politikos ateities po 2013 m.²,
- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio m. 6 d. pasirašytą ES ir Pietų Korėjos laisvos prekybos susitarimą,
- atsižvelgdamas į besitęsiančias ES ir MERCOSUR šalių derybas dėl asociacijos susitarimo,
- atsižvelgdamas į besitęsiančias ES ir Kanados derybas dėl Išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo,
- atsižvelgdamas į besitęsiančias ES ir Indijos derybas dėl asociacijos susitarimo,
- atsižvelgdamas į besitęsiančias ES ir Ukrainos derybas dėl asociacijos susitarimo,
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio mėn. tyrimą „PPO žemės ūkio derybų apžvalga po 2008 m. derybų nesėkmės“,
- atsižvelgdamas į gaires „Geografinės nuorodos ir TRIPs: Po 10 metų. Planas, skirtas GN turėtojams, kaip apsaugoti kitose PPO šalyse“, kurias parengė Komisija,
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo 15 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (COM(2010)0484),
- atsižvelgdamas į Pakistanui taikomų muitų liberalizavimo klausimą, kaip numatyta pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl ekstremaliosios situacijos Pakistanui nustatomos autonominės prekybos lengvatos (COM(2010)0552), 1 straipsnyje,
- atsižvelgdamas į JT Tūkstantmečio vystymosi tikslus,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 208 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0088.

² Priimti tekstai, P7_TA(2010)0286.

- atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą ir Tarptautinės prekybos komiteto bei Vystymosi komiteto nuomones (A7-0030/2011),
- A. kadangi šiuo metu ES išlieka vienu didžiausių žemės ūkio prekių importuotoju pasaulyje, kai jos importas savo verte išaugo beveik du kartus per pastarąjį dešimtmetį ir dabar sudaro 20 proc. viso pasaulio importo,
- B. kadangi ES dalis pasaulio eksporte mažėja dėl spartaus pagrindinių žemės ūkio prekybos partnerių augimo; kadangi 2007–2009 m. galutiniai produktai sudarė 68 proc. viso ES eksporto, o tarpiniai produktai ir plataus vartojimo prekės atitinkamai sudarė 23 proc. ir 9 proc.; kadangi, be to, pasaulio rinkos kainos yra tas veiksnys, dėl kurio ES patiria sunkumų eksportuodama savo produktus, nes apskritai kainos yra žemos, o Sąjungos gamybos sąnaudos didesnės;
- C. kadangi ES žemės ūkio prekybos deficitas 2008 m. pasiekė rekordiškai aukštą 7 milijardų eurų lygį; kadangi ES prekybos deficitas su MERCOSUR šalimis nuo 2000 m. padvigubėjo ir ES žemės ūkio produktų iš MECOSUR šalių importas šiuo metu yra vertas 19 milijardų eurų, o tuo pat metu eksporto vertė yra tik 1 milijardas eurų,
- D. kadangi ES pasaulyje yra didžiausias žemės ūkio prekių iš besivystančių šalių importuotojas, importuojantis daugiau negu JAV, Japonija, Kanada, Australija ir Naujoji Zelandija kartu; kadangi dėl įgyvendinamos iniciatyvos „Viskas išskyrus ginklus“, skirtos mažiausiai išsivysčiusioms šalims, dėl bendrosios lengvatų sistemos ir Ekonominės partnerystės susitarimų daugiau kaip 71 proc. viso ES importo yra iš besivystančių šalių,
- E. kadangi 2008 m. PPO patikslintas derybinių sąlygų žemės ūkio srityje projektas būtų iš ES pareikalavęs dar didesnių nuolaidų, negu tų, kurios jau buvo įtrauktos į 2005 m. spalio mėn. ES pateiktą pasiūlymą,
- F. kadangi politikos suderinamumo vystymosi labai taikymas žemės ūkiui ir prekybai taip pat turės įtakos ir Tūkstantmečio vystymosi 1 tikslo (ypač didelio skurdo ir bado panaikinimas) ir 8 tikslo (pasaulinė partnerystė vystymosi labai) įgyvendinimui, be kita ko, taikant sąžiningesnes prekybos taisykles ir prieigos prie rinkos nuostatas,
- G. kadangi ES jau radikaliai sumažino savo vietos rinkai teigiamą pagalbą, kuri iškraipo rinką, o jos partneriai to nepadarė, ypač JAV, kuri ne tik, kad nesumažino pagalbą, o kai kur net ir sustiprino pagalbos priemones pagal 2008 m. Ūkių bilį,
- H. kadangi ES vienašališkai gerokai sumažino savo eksporto grąžinamąsias išmokas, kurių dalis BŽŪP biudžete sumažėjo nuo 29,5 proc. (1993 m.) iki tik 1,2 proc. 2009 metais ir eksportuojamų žemės ūkio produktų, už kuriuos mokamos grąžinamosios išmokos, vertės proporcinė dalis sumažėjo nuo 25 proc. 1992 m. iki tik 0,9 proc. 2009 m.; kadangi prekybos partneriai ir toliau plačiai naudojami kitomis eksporto skatinimo priemonėmis,
- I. kadangi vykstant „jautienos hormonų“ ginčui JAV ir toliau taiko sankcijas ES ir net pranešė, kad ketina rotaciniu būdu jas taikyti ir kitiems ES žemės ūkio produktams siekiant padidinti šių sankcijų poveikį („karuseliniai“ teisės aktai); kadangi pagal susitarimo memorandumą ES taiko nulinių importo muito tarifą 20 tūkst. tonų jautienos kvotai,
- J. kadangi JAV PPO ginčijo ES taisykles, reglamentuojančias paukštienos higieną ir

rinkodarą,

- K. kadangi su Kanada ir Argentina buvo pasiektas bendras sprendimas dėl GMO ginčo; kadangi JAV pateikė atsakomųjų priemonių prašymą,
- L. kadangi po PPO kolegijos sprendimo dėl cukraus buvo paskatinta įvykdyti 2006 m. ES cukraus rinkos reformą ir tai vis dar daro didelį poveikį prekybai cukrumi; kadangi vykdant bendrą cukraus rinkos organizavimą laikomasi visų ES su prekyba susijusių įsipareigojimų; kadangi per trejus metus ES iš antro pagal dydį cukraus eksportuotojo tapo antru pagal dydį grynuoju cukraus importuotoju, ir tai daugiausia naudos davė besivystančioms šalims (mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir AKR šalims),
- M. kadangi 2006 m. įgyvendinant cukraus reformą buvo pasiekti tikslai didinti konkurencingumą, mažinti cukraus kainas ir sumažinti cukraus gamybos kvotą maždaug 30 proc.; kadangi, vis dėlto, dėl šios reformos 27 valstybių narių ES iš visų 189 gamyklų buvo uždarytos 83, prarasta daugiau nei 16 500 tiesioginių darbo vietų kaimo vietovėse ir maždaug 140 000 ūkininkų nustojo auginti cukrinius runkelius,
- N. kadangi pasaulio cukraus rinka yra viena iš nepastoviausių žemės ūkio produktų rinkų ir joje dominuoja viena šalis (Brazilija); kadangi ES cukraus gamyba užtikrina patikimą tiekimą pasaulio rinkai ir reguliarų aukštos kokybės ir tvarių produktų vidaus tiekimą Europos vartotojams;
- O. kadangi ES skatina tvarią atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą, nustatydamą reikalavimus, kuriuos turi būti pradėta taikyti iki 2010 m. pabaigos; kadangi ES jau importuoja daugiau kaip 25 proc. jos sunaudojamo bioetanolio kuro, išskyrus bioetanolį, importuojamą mišinių forma siekiant išvengti importo mokesčių; kadangi Komisija pagal Atsinaujinančių išteklių energijos direktyvos (Direktyvos 2009/28/EB) 23 straipsnio 5 dalies a punktą turi užtikrinti, kad būtų išlaikoma bioetanolio vidaus gamybos ir importo pusiausvyra¹,
- P. kadangi 2010 m. lapkričio mėnesį vyks Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Tabako kontrolės pagrindų konvencijos šalių konferencijos 4-oji sesija; kadangi pradėta viešoji konsultacija dėl galimo Tabako gaminių direktyvos (Direktyva 2001/37/EB²) persvarstymo; kadangi kelios PPO narės iškėlė klausimą, ar Kanados įstatymo projektas C-32, pagal kurį iš esmės uždraudžiami visi tradiciniai maišyto tabako gaminiai, išskyrus tuos, kuriuose naudojamas tik Virdžinijos, t. y. vienintelės Kanadoje gaminamos ir tabako gaminių gamybai naudojamos rūšies, tabakas, suderinamas su Susitarimu dėl techninių prekybos kliūčių (TBT susitarimas),
- Q. kadangi ES, sudarydama tarptautinės prekybos susitarimus, turi harmoningai derinti rinkos liberalizavimą ir ekonomikos sektorių bei darbuotojų ir vartotojų teisių apsaugą,
- R. kadangi ES susitarimuose su trečiosiomis šalimis turi būti užtikrinta sunkumų turinčių ES sektorių, ypač vaisių ir daržovių, gyvulininkystės ir javų sektorių, kuriuose pajamos labai sumažėjo, apsauga ir taip pat šiems sektoriams turi būti suteikiamos tikros eksporto galimybės,

¹ OL L 140, 2009 6 5, p. 16.

² OL L 194, 2001 7 18, p. 26.

- S. kadangi smulkūs vietos ūkininkai, kurie labai prisideda prie aprūpinimo maistu savo regionuose, neturi patirti neigiamo poveikio ES sudarius tarptautinės prekybos susitarimus,
- T. kadangi ES, sudarydama tarptautinės prekybos susitarimus, turi siekti užtikrinti žmogaus teisių ir socialinių bei aplinkos standartų laikymosi geresnę priežiūrą,
- U. kadangi, norint sudaryti prekybos susitarimus, dėl kurių derėjosi Komisija, reikia Parlamento pritarimo,

ES žemės ūkio ir bendros prekybos politikos suderinamumas

1. mano, kad ES žemės ūkio sektorius sukuria aiškia pridėtinę vertę Europos ekonomikai ir atlieka strateginį vaidmenį įgyvendinant strategiją „Europa 2020“, skirtą spręsti ekonominius, socialinius ir aplinkos apsaugos uždavinius, su kuriais susiduria ES; pabrėžia poreikį užtikrinti politinį ES žemės ūkio, prekybos ir vystymosi politikos suderinamumą;
2. pabrėžia, kad išorės prekybos politika neturi kliudyti ES gebėjimui išlaikyti tvirtą žemės ūkio sektorių ir užtikrinti aprūpinimo maistu saugumą padidėjusio rinkos nepastovumo sąlygomis; ragina Komisiją visuose forumuose ir ypač PPO ginti daugiafunkcinį ES žemės ūkio vaidmenį, įskaitant jo esminę reikšmę teikiant užimtumo galimybes kaimo vietovėse bei palaikant kaimo vietovių gyvybingumą, ir Europos žemės ūkio produktų gamybos modelį, kuris yra strateginė Europos ekonomikos sudedamoji dalis;
3. smerkia Komisijos požiūrį, kuriuo remiantis žemės ūkio sektoriuje pernelyg dažnai daroma nuolaidų, siekiant geresnio pramonės produktų ir paslaugų patekimo į trečiųjų šalių rinkas; ragina Komisiją nebeteikti pirmenybės pramonės ir paslaugų sektorių interesams žemės ūkio interesų sąskaita;
4. ragina Komisiją pasiūlyti požiūrį, kuriuo būtų siekiama pusiausvyros tarp vidaus gamybos ir importo, atsižvelgiant į daugiašalių ir dvišalių prekybos derybų eigą kiekviename žemės ūkio sektoriuje, taip pat į ES aplinkosaugos, socialinius, gyvūnų gerovės ir saugumo standartus bei į pagarbą žmogaus teisėms;
5. pabrėžia, kad, kalbant apie žemės ūkio sektorių, Komisija turi atlikti poveikio vertinimus, kurie turi būti viešai paskelbti prieš derybų pradžią ir prieš pasiūlytus atnaujinimus siekiant atsižvelgti į naujas pozicijas, išskylančias derybų metu; pabrėžia, kad reikia, jog ypač Parlamentas ir Komisija tinkamai ir skaidriai konsultuotųsi su visomis suinteresuotomis šalimis; primena, kad į ES ir Pietų Korėjos laisvosios prekybos susitarimą įtraukta vidinė patarėjų taryba, ir pažymi, kad tai galėtų būti nuostata, kuria būtų galima remtis siekiant į būsimus susitarimus įtraukti suinteresuotąsias šalis ir suinteresuotuosius subjektus;
6. pabrėžia, kad atliekant poveikio vertinimus turi būti atsižvelgiama į kiekvienos prekės ypatumus, pavyzdžiui, jautienos rinkoje, atsižvelgiant į rinkos segmentaciją; pabrėžia, kad atlikus ankstesnius vertinimus gauti tik bendri duomenys; taigi ragina Komisiją pateikti išsamius poveikio vertinimus atsižvelgiant į poveikį konkrečioms rinkos dalims, kuri daro ES žemės ūkio rinkų atvėrimas Pietų Amerikos šalių bendrosios rinkos (MERCOSUR) prekybos blokui;

7. mano, kad sprendimai, kuriais toliau ES rinkos atveriamos žemės ūkio produktų importui, turėtų būti priimami užtikrinant, kad ES žemdirbiams bus kompensuojama už patiriamus nuostolius;
8. pabrėžia, kad finansinė kompensacija negali panaikinti neigiamo ES žemės ūkio produkcijos nutraukimo poveikio, produkcijos, kuri garantuoja maisto saugą bei kokybę ir yra būtina ES kaimo vietovių klestėjimui ir kaimo kraštovaizdžio apsaugai nuo žemės apleidimo ir kaimo gyventojų skaičiaus mažėjimo grėsmės; todėl pabrėžia, kad būtina išlaikyti sąlygas, būtinas norint užtikrinti, kad ES ūkininkai galėtų likti gyvybingi ir gauti teisingas pajamas visose valstybėse narėse, ir taip sudaryti sąlygas atgaivinti žemės ūkį Europoje atsižvelgiant į esminį BŽŪP vaidmenį ES sistemoje;
9. primena, kad ES gamintojai privalo laikytis aukščiausių kokybės, produktų higienos, tvarios gamybos metodų, augalų sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, atsekamumo, pesticidų likučių kontrolės, veterinarijos ir priedų standartų;
10. tvirtai laikosi nuomonės, kad trečiųjų šalių taikomi į ES eksportuojamų produktų gamybos būdai turi užtikrinti Europos vartotojams tokius pat sveikatos, maisto saugumo, gyvūnų gerovės, tvaraus vystymosi ir minimalius socialinius standartus, kokie yra reikalaujami iš ES gamintojų; pabrėžia, kad tai vienintelis būdas užtikrinti, kad ES gamintojai galėtų vienodomis sąlygomis konkuruoti su trečiosiomis šalimis, ir tvirtina, kad reikia griežtesnės importo kontrolės pasienyje ir kad reikia sustiprinti Maisto ir veterinarijos tarnybos atliekamą gamybos bei patekimo į rinką sąlygų tikrinimą šalyse, kurios eksportuoja į ES, siekiant užtikrinti ES standartų laikymąsi;
11. pabrėžia, kad, kalbant apie importą, turi būti griežtai laikomasi kilmės šalies taisyklių bei taikomos trišalės prekybos prevencijos priemonės;
12. ragina Komisiją aktyviai skatinti ofenzyvinius ES žemės ūkio interesus ir padėti ES produktams pasiekti trečiųjų šalių rinkas, atsižvelgiant į didelį aukštos kokybės ES žemės ūkio ir maisto produktų eksporto ir pasaulinės rinkos stabilizavimo potencialą; pabrėžia, *inter alia*, būtinybę paspartinti skatinimo programas; pažymi, kad šios priemonės atitinka PPO taisykles, nes jos patenka į „žaliąją dėžę“;
13. pastebi, kad labiausiai nutolę regionai yra neatsiejama ES dalis ir prekybos susitarimai visa savo visuma taikomi ir tokiems regionams; pabrėžia, kad žemesni muitų tarifai sukelia grėsmės pažeidžiamoms nutolusių regionų ekonomikoms, kurios daugiausiai remiasi ūkininkavimu ir gaminiais, panašiais į tuos kuriuos, be kitų šalių, gamina ir Lotynų Amerikos šalys partnerės; pažymi, kad pagal SESV 349 straipsnį ES politikos sritis galima pritaikyti specifinėms tokių regionų geografinėms ir ekonominėms sąlygoms; atitinkamai, ragina Komisiją derybų metu atsižvelgti į specifinę nutolusių regionų padėtį, siekiant užtikrinti, kad nebus pakenkta jų plėtrai;

Žemės ūkis daugiašalės prekybos sistemoje

Dohos plėtros darbotvarkė (DPD)

14. mano, kad, siekdama užtikrinti sėkmingą DPD rezultatą, ES žemės ūkio srityje pateikė labai dosnų pasiūlymą, kurio padidinti jau neįmanoma, tačiau iki dabar kitos išsivysčiusios ir pažengusios besivystančios šalys neparodė lygiaverčio užmojo;

15. primena, kad 2003 m. BŽŪP reforma ir 2008 m. atliktas jos patikrinimas parodė ES ryžto vykdyti reformas tvirtumą, nes buvo užbėgta galimiems Dohos raundo rezultatams už akių, o ES prekybos partneriai dar nepadarė lygiaverčių nuolaidų;
16. ragina Komisiją griežtai laikytis iš Tarybos gauto derybų mandato, pagal kurį jos veiksmų riba yra naujausia BŽŪP reforma, su sąlyga, kad iš prekybos partnerių bus gautos lygiavertės nuolaidos; taip pat prašo jos susilaikyti nuo bet kokių pasiūlymų, kurie iš anksto nulemtų sprendimus, susijusius su BŽŪP ateitimi po 2013 m.;
17. pabrėžia ne prekybos klausimų svarbą Dohos vystymosi darbotvarkėje; mano, kad žemės ūkio sektoriaus derybose ekonominė prekybos dimensija privalo būti suderinta su ne ekonominėmis vertybėmis, pvz., socialinėmis vertybėmis, aplinkos apsaugos klausimais, žmonių ir gyvūnų sveikata ir gerove;
18. apgailestauja dėl vynų ir stiprių alkoholinių gėrimų daugiašalio registro kūrimo problemų, taip pat dėl visų žemės ūkio produktų geografinių nuorodų apsaugos plėtimo problemų; primena, kad siekiant subalansuotų derybų rezultatų šie elementai yra būtini; pabrėžia, kad svarbu kuo plačiau daugiašaliu ir dvišaliu lygmeniu skatinti principus, palaikančius ES žemės ūkio produktų kokybės politiką;
19. primena, kad ES jau gerokai sumažino savo prekybą iškreipiančią vidaus paramą ir prašo, kad kiti prekybos partneriai prisiimtų tokius pat tvirtus įsipareigojimus;
20. primena 2005 m. Honkongo ministrų konferencijoje PPO narių prisiimtą įsipareigojimą – pasiekti visų eksporto subsidijų formų panaikinimą lygiagrečiai visoms lygiavertė poveikį turinčioms eksporto priemonėms nustatant taisykles, visų pirma eksporto kreditų, valstybinių žemės ūkio prekybos įmonių ir pagalbos maistu reguliavimo;
21. mano, kad bendras muitų tarifų sumažinimas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į ES pasiūlymą dėl vidaus paramos ir eksporto konkurencijos ramsčių, ir turėtų priklausyti nuo galimybės išlaikyti specialią apsaugos sąlygą, nuo išimtinio atleidimo nuo muitų tarifų supaprastinimo tvarkos, pakankamo tarifų mažinimo formulės lankstumo ir jautrių produktų priskyrimo; laikosi nuomonės, kad pasiūlytas jautrių produktų priskyrimo mechanizmas yra nepataisomai iškreiptas prievolės pasiekti žymų tarifinės kvotos padidinimą;
22. pabrėžia, kad vykdant PPO Dohos raundo derybas reikia vadovautis bendro įsipareigojimo principu; atkreipia dėmesį į tai, kad jau kuris laikas derybose linkstama sutelkti dėmesį į ribotą skaičių derybinių sričių, įskaitant žemės ūkį, kuriose ES turi daugiausiai gynybinių interesų, ir daroma nedaug pažangos kitose derybinėse srityse; tokia padėtis kelia grėsmę ES derybų pozicijai; taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad tokia tvarka apsunkina galimybę įvertinti visą raundą;
23. dar kartą pabrėžia, kad besivystančioms šalims turėtų būti teisėtai leidžiama vykdyti politiką, kuria būtų kuriama šalies pridėtinė vertė;
24. pabrėžia, kad dėl kainų nepastovumo viso pasaulio mastu padidėjo maisto nepritekliaus problemos, kaip teigia Maisto ir žemės ūkio organizacija (FAO), ir kad didesnis pasaulinės prekybos žemės ūkio produktais liberalizavimas, kurį paskatino PPO susitarimai, iki šiol nepadėjo pasaulyje išnaikinti bado pavojaus; pabrėžia, kad ES taip pat privalo prisidėti prie pasaulio aprūpinimo maistu užtikrinimo;

PPO ginčų sprendimas

25. pažymi, kad pagal susitarimą dėl prekybos bananais išsprendžiamas 20 metų trukęs techniškai itin sudėtingas, keblus politiniu požiūriu ir svarbus PPO ginčas ir žengiamas svarbus žingsnis įtvirtinant taisyklėmis grindžiamą daugiašalę prekybos sistemą, drauge susitarimui galėtų tekti lemiamas vaidmuo padedant spręsti PPO derybų klausimus, susijusius su tropiniais produktais ir lengvatomis;
26. ragina Komisiją užtikrinti, kad su „jautienos hormonais“ susijusio ginčo sprendimas leis sustabdyti sankcijas ES produktams, užtikrinant, kad jautienos importas į ES bus vykdomas pagal ES reikalavimus;
27. atsižvelgdamas į ginčą dėl paukštienos dezinfekavimo chloru, mano, kad šių produktų importas į ES prieštarautų ES visuomenės saugių produktų paklausai ir pagrindiniams principams, kuriais pagrįstas Europos maisto gamybos modelis;
28. prašo Komisiją aktyviai ginti ES leidimų išdavimo ir prekybos GMO mechanizmą nuo puolimų PPO;

Žemės ūkis daugiašaliuose, regionų ir dvišaliuose prekybos santykiuose

29. mano, kad daugiašalių derybų pabaiga yra prioritetinis tikslas, kurio ES turi siekti; mano, kad dvišaliai prekybos susitarimai turi papildyti daugiašalius procesus, t. y. užtikrinti, jog būtų laikomasi Europos Sąjungoje jau galiojančių vienodų darbo sąlygų, bendrų aplinkos taisyklių ir maisto saugos standartų, taip pat užtikrinti, kad nebūtų skatinamos tik tvaraus vystymosi programos; primena, kad ES turi didelių aktyviųjų žemės ūkio interesų, visų pirma susijusių su kokybiškais perdirbtais produktais; mano, kad pagal dvišalius prekybos susitarimus su pagrindiniais prekybos partneriais galima sėkmingai ginti ES žemės ūkio produktų perdirbimo sektoriaus interesus eksporto srityje, o tai duotų didelę ekonominę naudą;
30. ragina užtikrinti, kad į ES importuojant žemės ūkio produktus Europos vartotojams būtų užtikrinami tokie pat vartotojų apsaugos, gyvūnų gerovės ir aplinkos apsaugos standartai bei minimalūs socialiniai standartai, kokie yra užtikrinami taikant Europos gamybos metodus, ir atkreipia dėmesį į tvirtą Europos Parlamento poziciją šiuo klausimu; ragina Komisiją į dvišalius prekybos susitarimus įtraukti išlygas, kuriomis trečiosios šalys būtų įpareigosotos laikytis tokių pačių sanitarinių ir fitosanitarinių sąlygų, kurios taikomos Europos gamintojams; mano, kad šiuose susitarimuose turi būti numatyta, kad būtų bent jau laikomasi tarptautinių įsipareigojimų ir standartų;
31. pabrėžia, kad siekiant išvengti „dvigubo mokėjimo“ – iš pradžių dvišaliu, paskui daugiašaliu lygmeniu – reikia paremti „vienos kišenės susitarimo“ koncepciją, pagal kurią nuolaidos dvišaliuose susitarimuose būtų susietos su galutiniais Dohos derybų rezultatais;
32. pabrėžia, kad svarbu griežtai taikyti lengvatines kilmės taisykles; ragina peržiūrėti visas prekybos lengvatas, Europos Sąjungos teikiamas Didžiojo dvidešimtuko (G-20) šalims, kurių ekonomika sparčiai auga;
33. laikosi nuomonės, kad reikėtų nustatyti apribojimus siekiant užkirsti kelią neteisėtai praktikai, pavyzdžiui, trišalei prekybai, kai šalis eksportuoja savo produkciją į ES, pasinaudodama prieigos prie ES rinkos lengvatomis, ir savo reikmėms produktus

importuoja iš užsienio; mano, kad siekiant užkirsti kelią tokiai neteisėtai veiklai reikėtų, jog ES siūlomos priemonės prieš ES rinkos lengvatą neviršytų tikrų susijusių šalių gamybos ir eksporto gebėjimų;

34. ragina Komisiją tvirtai ginti geografinių nuorodų (GN) kaip esminės susitarimo dalies įtraukimą į Kovos su klastojimu prekyboje susitarimą (angl. ACTA); apgailestauja, kad neseniai baigtų ar vykstančių prekybos derybų ribose mūsų prekybos partneriai apsaugo tik „trumpojo sąrašo“ ES geografines nuorodas; atkreipia dėmesį į tai, kad pagal strategiją „Globalioji Europa“ ir taikant PPO+ nuostatas dvišaliuose susitarimuose turėtų būti užtikrinta geresnė tarptautinė geografinių nuorodų apsauga; pabrėžia, kad reikia užtikrinti, jog ypač Parlamentas ir Komisija tinkamai ir skaidriai konsultuotųsi su visomis suinteresuotomis šalimis;
35. primena, kad Laisvosios prekybos susitarimas su Pietų Korėja suteikė galimybę pripažinti didelį skaičių geografinių nuorodų; ragina toliau dėti pastangas, kad ir ateityje tai būtų įtraukta į būsimus prekybos susitarimus; pažymi, kad geografinių nuorodų apsauga ir pripažinimas trečiosiose šalyse yra potencialiai labai vertingas ES žemės ūkio ir maisto sektoriams;
36. pažymi, kad, pasak Komisijos, dėl ES ir Pietų Korėjos laisvosios prekybos susitarimo (LPS) ES eksportuotojams mokesčių našta galėtų kasmet sumažėti 380 mln. eurų, panaikinus muitus 99 proc. eksportuojamų ES žemės ūkio produktų;
37. prašo Komisiją užtikrinti, kad prekybos susitarimai nepakenktų ES vaisių ir daržovių įvežimo kainų sistemai, kartu išlaikant esamus importo grafikus; vis dėlto ragina Komisiją kuo greičiau padaryti pakeitimus, kurių reikia siekiant pagerinti sistemos veikimą;
38. visų pirma pabrėžia, kad sudėtinga prekių įvežimo kainų sistema, taikoma iš Maroko importuojamiems pomidorams, sukelia problemų; taigi ragina Komisiją nedelsiant atlikti reikalingus pakeitimus;
39. išreiškia savo didelį susirūpinimą dėl ES ir Maroko susitarimo; atkreipia dėmesį į tai, kad, tuo tarpu, kai Europos rinkos buvo beveik visiškai atvertos importui iš Maroko, kai kuriems iš ES eksportuojamiems žemės ūkio produktams, pvz. obuoliniams vaisiams, vis dar taikomos kvotos;
40. apgailestauja, kad derybose dėl ES ir Maroko asociacijos susitarimo žemės ūkio skyriaus nebuvo suteikta jokių garantijų, susijusių su lengvatinių importo kvotų laikymusi arba Maroko eksportui taikomomis įvežimo kainomis;
41. ragina Komisiją laikytis savo įsipareigojimų dėl ES cukraus sektoriaus ir dvišalėse bei daugiašalėse prekybos derybose panaikinti sistemingas cukrui taikomas nuolaidas; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į iniciatyvas, kurių imtasi cukraus sektoriuje: padidintas sektoriaus konkurencingumas ir tvarumas aplinkos apsaugos požiūriu, be to, padedama įgyvendinti ES vystymosi darbotvarkę teikiant lengvatas AKR ir mažiausiai išsivysčiusiems šalims;
42. atkreipia dėmesį į tai, kad bet koks papildomų dvišalių patekimo į ES cukraus rinką lengvatų suteikimas trečiosioms šalims (pvz., Lotynų Amerikos šalims ir Ukrainai) destabilizuos ES cukraus rinką ir dėl to bus panaikintos lengvatos mažiausiai

išsivysčiusiems ir AKR šalims; yra dar labiau susirūpinęs dėl to, kad tokios nuolaidos, kai jos teikiamos daugiausiai importuojančioms šalims, skatina apsikeitimo (angl. *swap*) mechanizmus; ragina Komisiją ir toliau neįtraukti cukraus ir cukraus kilmės produktų, įskaitant etanolį, į dvišalių derybų kompetencijos sritį;

43. ragina Komisiją imtis atsargumo priemonių siekiant išvengti importo muitų etanoliumi apėjimo, kadangi vis didesni etanolio kiekiai patenka į ES mišinių, kuriems taikomi maži importo muitai, pavidalu;
44. ragina Komisiją užtikrinti, kad su šalimis, turinčiomis didelius žemės ūkio gamybinius pajėgumus ir eksporto apimtis, pvz. MERCOSUR šalimis, sudarytose ES laisvos prekybos sutartyse būtų numatytos simetrinės tarifų lengvatos;
45. pažymi, kad buvo atnaujintos derybos dėl ES ir MERCOSUR asociacijos susitarimo, t. y. itin svarbaus ir 700 mln. žmonių aktualaus asociacijos susitarimo, kuris būtų plačiausio užmojo dviejų regionų susitarimas pasaulyje, taigi pabrėžia, kad Europos Parlamentas turėtų aktyviai dalyvauti visais derybų etapais;
46. mano esant nepriimtina, kad Komisija atnaujino derybas su MERCOSUR nesuteikdama galimybės viešai susipažinti su išsamiu poveikio vertinimu ir nepradėjusi tinkamų politinių diskusijų su Taryba ir Parlamentu; ragina parengti tyrimą, kuriame būtų įvertintas šių derybų poveikis Europos žemės ūkio sektoriams ir regionams, bei jį aptarti dar prieš apsikeičiant bet kokiais pasiūlymais dėl tarifų tarp ES ir MERCOSUR valstybių; nurodo, kad atsižvelgiant į derybų poveikį žemės ūkio sektoriui, jas būtina susieti su Dohos derybų raundu; taigi ragina Komisiją, kaip nurodyta jos mandate, nebaigti derybų su MERCOSUR tol, kol bus baigtas PPO derybų raundas; ragina Komisiją visapusiškai informuoti Tarybą ir Parlamentą apie derybų su MERCOSUR eigą, o ateityje iš anksto informuoti Tarybą ir Parlamentą apie tokių prekybos derybų pradžią;
47. yra labai susirūpinęs dėl galimo asociacijos susitarimo su MERCOSUR poveikio visam ES žemės ūkio sektoriui, nes MERCOSUR 2006 m. kovo mėn. pateikė prašymą dėl patekimo į ES žemės ūkio rinką, kuriuo buvo reikalaujama daug daugiau, nei siūloma ir taip dosniame ES pasiūlyme, pateiktame 2004 m.; taigi mano, jog būtina persvarstyti lengvatas, kad būtų apsaugoti mūsų ūkininkų interesai;
48. mano, kad derybose tarp ES ir MERCOSUR, kurios buvo pradėtos 1999 m. vadovaujantis Tarybai suteiktais įgaliojimais, nebuvo atsižvelgta į naujų valstybių narių nuomonę;
49. pažymi, kad žemės ūkio veiklos subjektų gamybos sąnaudos MERCOSUR šalyse yra kur kas mažesnės, įskaitant žemės, darbo ir kito kapitalo sąnaudas, ir kad MERCOSUR šalių gamintojai neturi laikytis tokių pačių standartų, taikomų aplinkos apsaugai, gyvūnų gerovei, maisto saugumui ir fitosanitarinėms priemonėms, kaip ES gamintojai; pabrėžia, kad reikia užtikrinti abiem pusėms naudingą derybų baigtį, t. y. užtikrinti, jog derybose būtų visapusiškai atsižvelgta į šio susitarimo padarinius ir poveikį, visų pirma į aplinkos ir socialines problemas; ragina Komisiją atlikti šio susitarimo poveikio žemės ūkio sektoriui vertinimą;
50. laikosi nuomonės, kad rinkos integracijos lygis MERCOSUR muitų sąjungoje šiuo metu yra nepakankamas, kad užtikrintų tinkamą importuotų prekių apyvartą regione; mano, kad nesant nuostatų, kuriomis būtų užtikrinama visapusiška ir veiksminga prekių cirkuliacija MERCOSUR zonoje, susitarimu nebūtų pasiekta jokios realios naudos;

51. apgailestauja dėl to, kad neseniai Komisija šalims, eksportuojančioms į ES bananus, suteikė tarifinių lengvatų; ragina pervarstyti pagal pagalbos labiausiai nutolusiems regionams programą Europos gamintojams teikiamą pagalbą, siekiant atlyginti gamintojams neigiamą poveikį, kurį šis tarifų sumažinimas turės ES rinkai; mano, kad panašiose būsimose prekybos derybose reikėtų atsižvelgti į Bendrijos gamintojų ir jų partnerių AKR šalyse interesus, siekiant nesusišplinti sektorių, kurie užtikrina daug darbo vietų;
52. pabrėžia, kad keliose Maisto ir veterinarijos tarnybos ataskaitose pabrėžiama, jog Brazilijos jautiena neatitinka ES gamintojų ir vartotojų reikalavimų dėl maisto saugos, gyvūnų identifikavimo ir atsekamumo, gyvūnų sveikatos ir ligų kontrolės;
53. primygtinai ragina Komisiją ištirti įvairius Brazilijos nacionalinės sveikatos priežiūros agentūros (ANVISA) parengtus pranešimus apie gausų ES ir daugumoje pasaulio šalių uždraustų pesticidų naudojimą Brazilijoje bei šiuose pranešimuose minimą dėl tokios praktikos kylantį didelį pavojų sveikatai;
54. reiškia didelį susirūpinimą dėl politikos, kurią, pažeisdama savo įsipareigojimus PPO, įgyvendina Argentina, siekdama apriboti maisto produktų, konkuruojančių su vidaus produkcija, importą; pažymi, kad šios priemonės prisideda prie Argentinos neautomatinės importo licencijavimo sistemos, kuri jau dabar daro neigiamą poveikį ES eksportui; ragina Komisiją imtis visų būtinų veiksmų užtikrinti, kad priemonės, prieštaraujančios derybų dėl ES ir MERCOSUR susitarimo dvasiai, būtų ryžtingai nutrauktos;
55. yra susirūpinęs dėl Europos ir Viduržemio jūros šalių susitarimuose padarytų nuolaidų vaisiams ir daržovėms; todėl teigia, kad vegetacinių periodų Viduržemio jūros šalių šiaurinėje ir pietinėje dalyse papildomumas ir toliau turėtų išlikti pagrindiniu veiksniu Viduržemio jūros šalims liberalizuojant prekybą žemės ūkio produktais Sąjungos viduje;
56. pabrėžia, kad nors tabako gaminiai privalo būti reglamentuojami taikant griežtą reguliavimo sistemą, tabako gaminių sudedamųjų dalių reglamentavimas ES bei tarptautiniu lygmeniu privalo būti vykdomas vadovaujantis proporcingu ir rizika paremtu požiūriu ir mokslo žiniomis; perspėja apie bet kokią, moksliniais faktais negrįstą visų sudedamųjų dalių draudimą, kuo iš esmės būtų uždrausti tradiciniai Europos maišyto tabako gaminiai, o tai turėtų didelių socialinių ir ekonominių padarinių ES tabako (Oriental ir Burley rūšių) augintojams, o visuomenės sveikatai tai neatneštų jokios naudos;
57. ragina Komisiją vedant derybas dėl ES prekybos susitarimų, įskaitant susitarimus su Kanada ir Ukraina, atsižvelgti į ES piliečių interesus, išlaikyti atvirumą ir nuolat informuoti Europos Parlamentą apie derybose pasiektą pažangą; apgailestauja, kad Komisija iki šiol neinformavo Europos Parlamento apie derybas dėl laisvos prekybos susitarimo tarp ES ir Kanados, nors šios derybos buvo pradėtos 2009 m. spalio mėn.; ragina Komisiją teikti Europos Parlamentui ir atsakingiems komitetams išsamią informaciją apie kiekvieną tolimesnį derybų raundą; tai pat yra susirūpinęs dėl galimų Komisijos suteiktų lengvatų derybose, ypač rinkų atvėrimo, GMO, pieno gamybos, intelektinės nuosavybės apsaugos ir kilmės ženklavimo srityse, bei ragina Komisiją nesuteikti jokių lengvatų, kurios galėtų turėti neigiamo poveikio Europos žemės ūkiui;
58. yra susirūpinęs dėl galimų su javais susijusių nuolaidų derybose su Ukraina, atsižvelgiant į tai, kad Ukrainos produkcija labai konkurencinga ir Ukraina jau dabar naudojasi

didžiausia trečiosioms šalims skirtos javų (kviečių ir miežių) kvotos, kuriai taikomi mažesni tarifai, dalimi; taigi ragina Komisiją teikti nuosaikesnį su šiuo sektoriumi susijusį pasiūlymą;

59. dar kartą pabrėžia prekybos žemės ūkio produktais svarbą ekonomikos raidai ir skurdo mažinimui besivystančiose šalyse; ragina ES padėti Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno šalims prisitaikyti prie vis didesnės konkurencijos pasaulyje;
60. prašo Komisiją tinkamai atsižvelgti į šią rezoliuciją rengiant ir įgyvendinant savo prekybos strategiją ateityje;

o

o o

61. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.